

Enheten för tillsyn
Camilla Braun
Frida Berglund

Upplands Bil & Fritidscenter AB
Säbygatan 19
753 23 Uppsala

Beslut att förelägga Upplands Bil & Fritidscenter AB att vidta rättelse enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län förelägger Upplands Bil & Fritidscenter AB (556978-2047) att vidta rättelse genom att vidta följande åtgärder:

- Upprätta en allmän riskbedömning genom att bedöma vilka risker som finns och hur stor risken är för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.
- Bedöma de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med olika typer av kundrelationer (kunders riskprofiler).
- Upprätta rutiner och riktlinjer för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Rutinerna och riktlinjerna ska omfatta;
 - Åtgärder för kundkännedom.
 - Lämplighetsprövning av anställda och uppdragstagare.
 - Övervakning och rapportering till Finanspolisen.
 - Bevarande av handlingar inklusive behandling av personuppgifter.
 - Intern kontroll, inklusive uppgift om vem som ansvarar för regelförfarandet.
 - Skydd mot hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder.
- Säkerställa att anställda och uppdragstagare löpande får relevant utbildning och information för att kunna fullgöra skyldigheterna enligt penningtvättslagen och länsstyrelsens föreskrifter.
- Säkerställa att relevant information dokumenteras samt säkerställa att den allmänna riskbedömningen samt rutiner och riktlinjer uppdateras regelbundet, minst en gång per år, varvid datum för uppdateringen antecknas.

Föreläggandet gäller omedelbart. En redovisning av vidtagna åtgärder ska ges in till Länsstyrelsen i Stockholms län **senast 28 februari 2020**.

Datum
2020-01-17

Beteckning
209-52933-2019

Beskrivning av ärendet

Regelverket om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism¹ (penningtvättsregelverket) gäller bland andra verksamhetsutövare som driver yrkesmässig handel med varor där det kan antas att det, nu eller framöver, betalas ut eller tas emot kontanter på belopp som uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer. Det kan vara en enstaka transaktion eller flera transaktioner som har ett samband och tillsammans når upp till samma belopp. En sådan verksamhet står under länsstyrelsens tillsyn.

Verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregelverket ska bland annat göra en allmän riskbedömning av sin verksamhet samt skapa rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) har den 15 november 2019 förelagt Upplands Bil & Fritidscenter AB (bolaget) att skicka in bolagets allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den 12 december 2019 inkom bolaget med yttrande till länsstyrelsen.

Motivering

Bolaget registrerades i Bolagsverkets register mot penningtvätt den 25 augusti 2014. Bolaget driver verksamhet som omfattas av penningtvättsregelverket och är därför skyldigt att vidta åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen får ingripa mot en verksamhetsutövare som inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att förhindra att dennes verksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Ingripande kan bland annat ske genom att länsstyrelsen förelägger verksamhetsutövaren att vidta rättelse.

Av penningtvättsregelverket framgår att en verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker, en så kallad allmän riskbedömning. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

¹ Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Datum
2020-01-17

Beteckning
209-52933-2019

Allmän riskbedömning

Länsstyrelsen konstaterar inledningsvis att handlingarna som bolaget gett in i ärendet innehåller vad som betecknas som en allmän riskbedömning. Denna har dock inte inneburit någon motiverad bedömning eller analys av hur de olika faktorerna såsom kunder, produkter, tjänster, distributionskanaler och geografiska riskfaktorer kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker. I den allmänna riskbedömningen har inte heller tagits in information om tillvägagångssätt och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnat om penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bolagets allmänna riskbedömning ska ligga till grund för verksamhetens riskbedömning av kunder samt rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen kan konstatera att bolagets allmänna riskbedömning är bristfällig. Detta medför att länsstyrelsen inte kan göra en fullständig prövning av om de övriga ingivna handlingarna är adekvata eller tillräckliga för att uppfylla krav som uppställs på verksamhetsutövare i regelverken mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen vill dock särskilt framhålla följande.

Riskbedömning av kunder

En verksamhetsutövare ska bedöma de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med varje kundrelation. Bedömningen ska ske med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen samt verksamhetens kunskap om den aktuella kunden, varje kund ska således tilldelas en riskprofil. I det material som bolaget inkommit med saknas uppgift om hur bedömningen av den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationer (kunders riskprofiler) gjorts. Vidare saknas det uppgifter om hur kundernas riskprofiler löpande följs upp och ändras när det finns anledning till det under en pågående affärsförbindelse.

Kundkännedom

Bolaget har uppgett att deras rutiner för kundkännedom är att titta på kundens id-handlingar och titta i sitt system om kunden har köpt fler bilar av bolaget. Vid inbyte kontrolleras hur länge kunden har ägt fordonet och att personen i fråga har körkort. Detta är inte tillräckligt för att uppfylla lagkraven avseende kundkännedomsåtgärder. Det framgår inte hur eller när identitetskontrollen utförs på kunder och deras eventuella företrädare. Inte heller anges om eller hur det kontrolleras om kunden har en verklig huvudman, är en person i politiskt utsatt ställning, nära anhörig till en person i politiskt utsatt ställning eller om kunden är etablerad i ett land som av Europeiska kommissionen identifierats som ett högriskredjeland. Vidare saknas rutiner för identifiering av truster och liknande juridiska konstruktioner. Någon övrig dokumentation kring de uppgivna åtgärderna för kundkännedom har inte getts in varför länsstyrelsen utgår från att det inte funnits i bolaget. Det saknas även information om hur pågående affärsförbindelsers syfte och art följs upp för att säkerställa att kundkännedomen

Datum
2020-01-17

Beteckning
209-52933-2019

är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Interna rutiner och riktlinjer

Bolaget har inte gett in några rutiner för att säkerställa lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen vill här påtala att det lagstadgade kravet på denna typ av rutiner är ett krav för samtliga anmälningspliktiga verksamheter. Av den dokumentation som bolaget gett in kan även utläsas att bolaget inte erbjudit berörda den utbildning som i gällande regelverk anges såsom minimumkrav. Bolaget har inte heller gett in några rutiner eller visat att de i övrigt vidtagit de åtgärder som behövs för att skydda anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder till följd av att de fullgör bolagets skyldigheter enligt penningtvättsregelverket.

Övervakning och rapportering

Av bolagets rutiner och riktlinjer framgår inte, såsom regelverket kräver, hur företaget ska övervaka sina pågående affärsförbindelser och enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från vad man har anledning att räkna med. Av rutinerna och riktlinjerna ska också framgå att affärsförbindelse inte får etableras och en transaktion inte utföras om man misstänker att en kund kommer att använda bolagets tjänster eller produkter för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det ska också framgå hur misstänkta transaktioner och aktiviteter rapporteras till Polisen (finanspolisen).

Behandling av personuppgifter

Inom ramen för penningtvättsregelverket finns krav på att verksamheten ska ha rutiner och riktlinjer för vilka handlingar och uppgifter som verksamhetsutövaren ska spara. Denna lagstiftning ska, utöver annan tillämplig lagstiftning, följas. Utifrån det bolaget uppgett kan inte länsstyrelsen avgöra om bolaget uppfyller de i penningtvättsregelverket ställda kraven.

Intern kontroll och anmälningar av misstänkta överträdelser

Av rutinerna och riktlinjerna ska framgå en intern ansvarsfördelning för att säkerställa att skyldigheterna enligt penningtvättsregelverket fullgörs. Det ska framgå vilken eller vilka funktioner som har utsetts och vem som innehar respektive funktion. Det ska också framgå hur de interna kontrollerna genomförs för att säkerställa efterlevnaden av penningtvättsregelverket. Oavsett vad verksamhetsutövaren driver för verksamhet ska denne utse en person som ansvarar för verksamhetens regelefterlevnad och interna kontroll samt rapportering till polisen (finanspolisen).

Bolaget har uppgett två personer som ansvariga för regelefterlevnad. Bolaget saknar dock rutiner för hur den interna kontrollen avseende efterlevnad av

Datum
2020-01-17

Beteckning
209-52933-2019

bolagets åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism sker. Vidare saknas rutiner för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelse av penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen kan av det ingivna materialet inte heller utläsa om bolaget har rutiner eller vidtar de åtgärder i övrigt som behövs för att skydda anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder till följd av att de gjort en anmälan om misstänkta överträdelser av bestämmelserna i penningtvättsregelverket.

Dokumentation

Länsstyrelsen vill särskilt framhålla att den allmänna riskbedömningen och rutinerna och riktlinjerna ska dokumenteras och bolaget har en skyldighet att utvärdera dessa minst en gång per år och datumet för utvärderingen ska antecknas. En allmän riskbedömning ska därutöver alltid utvärderas om man inom verksamheten erbjuder nya eller väsentligen förändrade produkter eller tjänster, riktar sig till nya marknader eller gör andra förändringar som är avgörande för verksamheten. Om man efter en utvärdering anser att det finns behov av att ändra eller komplettera den allmänna riskbedömningen och rutinerna och riktlinjerna ska dokumenten uppdateras.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis bedömer länsstyrelsen att bolaget har åsidosatt sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket genom att inte upprätta, dokumentera och uppdatera allmän riskbedömning, riskprofil för kunder samt rutiner och riktlinjer för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism i enlighet med lagkraven.

Länsstyrelsens tillsyn av bolaget har visat att ovan angivna brister föreligger. Detta innebär att bolaget löper en ökad risk att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har således grund för att meddela bolaget ett föreläggande om att vidta rättelse.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § första stycket 15 punkten, 2 kap. 1-5 §§, 2 kap. 8 §, 2 kap. 13-15 §§, 3 kap. 1-20, 3 kap. 29-30 §§, 4 kap. 1-3 §§, 4 kap. 6-7 §§, 4 kap. 9-10 §§, 5 kap. 1-9 och 11 §§, 6 kap. 1-2 §§, 6 kap. 4-5 §§, 7 kap. 1 §, 7 kap. 10 §, 7 kap. 11 § första stycket, 7 kap. 13 §, 7 kap. 25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2018:55) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Datum
2020-01-17

Beteckning
209-52933-2019

Beslutande

I detta ärende har Camilla Braun beslutat och Frida Berglund varit föredragande.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Uppllysningar

Lämna gärna era uppgifter via vår e-tjänst komplettering eller yttrande i ärende. Uppgifterna kommer då direkt in i ert ärende och ni får en bekräftelse på att vi har mottagit uppgifterna. I e-tjänsten anger ni Länsstyrelsen i Stockholms län samt ärendets diarienummer. Ni hittar e-tjänsten på lansstyrelsen.se. Skriv *yttrande* i sökrutan och tryck på sök.

Ni kan även lämna uppgifter via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se alternativt till Länsstyrelsen i Stockholm Box 220 67, 104 22 Stockholm. Ange ert ärendes diarienummer samt *yttrande* i ämnesraden.

För information om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd